

VLEKLÝ STEJNĚ JAKO KŘIŽÁCKÉ VÝPRAVY

Kristýna Navrátilová

Svojanovský křížáček je básní od Jaroslava Vrchlického, která se stala předlohou k tomuto poetickému filmu o dětských křížáckých výpravách a hlavně o vztahu otce a syna. Tematicky se tak film podobá režisérovi celovečernímu debutu *Osmdesát dopisů*, kde je také patrné téma odloučení od milované osoby za drsných okolností.

Mladý chlapec sedí sám v pokoji. Nasazuje si brnění a odchází do neznáma bojovat. Kontrast drobného nevinného chlapce v malém brnění a osudového rozhodnutí, které se chystá udělat, je smutný a zarážející. Jeho váhání a strach z odchodu od rodičů symbolizuje až příliš zdlouhavě se spouštějící brána. Minimum dialogů jen prodlužuje napětí, stejně jako vlekoucí se hudba. Chlapec následně po cestě odloží na své tábořiště pírkó. Odloží tím svou nevinnost a odchází, aniž by věděl, kam jde.

Naproti tomu záběr na zoufalství matky je přesvědčivý méně. Pomalu zavírající se okenice sice vyjadřuje, že matka postupně ztrácí naději, ale ženský zpěv v pozadí spíše evokuje bzukot komára a ruší hledání soucitu s matčíným žalostným rozpoložením, než aby upozorňoval na ztrátu, kterou cítí. I další zvuky jako smích mužů, dusot kopyt koní, bzukot hmyzu a cinkot meče nepůsobí reálně, ale uměle. Každý jiný zvuk než hlas člověka se stává nepříjemným a tíživým. Když už slyšíme něčí hlas, v přepjatém prostředí působí jako rána z děla.

Vleče se úplně vše. Děj, hudba, zvuky a dokonce i záběry (na bránu, na dveře, na stromy i na lidi). Příkladem může být záběr na ženu a muže v chatrči, kteří upínají zrak na podobiznu hledaného chlapce. Na první pohled není jasné, na co se vlastně dívají. Záběr vyvolává pocit, že upřeně sledují ztrápeného otce a působí tak nepatřičně.

Otec přichází všude až příliš pozdě a je stále více a více posedlý hledáním. Utápí se v beznaději. Když se mu do hlavy vkradou halucinace, je už pozdě. Touží najít svého syna, ale zároveň cítí i vinu za to, že chlapec odešel. Otázka možné otcovy viny je tak jedním z témat, nad nímž je možné se v extrémně pomalém filmu zamýšlet.

Pro workshop filmové kritiky na III. ročníku festivalu START FILM

Bystřice nad Pernštejnem 4. – 10. srpna 2018